

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ
Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I PIECZY
ZASTĘPCZEJ
W GMINIE KULESZE KOŚCIELNE
ZA ROK 2022
ORAZ PRZEDSTAWIENIE POTRZEB
ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADANIA**

Kulesze Kościelne, 2023-03-24

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2022 rok oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań.

I. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022, poz. 447 ze zm.) Wójt Gminy w terminie do dnia 31 marca każdego roku składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Realizatorem w/w zadań jest Ośrodek Pomocy Społecznej, a wspieranie rodzin jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie częściowych sprawozdań od partnerów realizujących zadania w zakresie wspierania rodziny określonych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny w Gminie Kulesze Kościelne na lata 2021-2023 przyjętego Uchwałą Nr XIX/112/2021 Rady Gminy Kulesze Kościelne z dnia 11 marca 2021 roku.

Program realizowany był przy współpracy z Urzędem Gminy Kulesze Kościelne, Sądem Rejonowym, kuratorami sądowymi, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołem Interdyscyplinarnym, Komendą Powiatową Policji, Placówkami Oświaty oraz Lekarzami Rodzinnymi.

Ustawa określa:

- 1) zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnianiu jej pełnoletnich wychowanków,
- 2) zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 3) zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- 4) zadania w zakresie postępowania adopcyjnego.

Stosując ustawę należy mieć na względzie ważność dziecka i rodziny oraz prawo do:

- wychowania w rodzinie, a w razie konieczności wychowanie dziecka poza rodziną – do opieki
- i wychowania w rodzinnych formach pieczy zastępczej, jeżeli jest to zgodne z dobrem dziecka,
- powrotu do rodziny,
- utrzymywania kontaktów z rodzicami, z wyjątkiem przypadków zakazu Sądu,
- stabilnego środowiska wychowawczego,
- kształcenia, rozwoju uzdolnień, zainteresowań i przekonań oraz zabawy i wypoczynku,
- pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia,
- poszanowaniu tożsamości religijnej i kulturowej,
- ochrona przed poniżającym traktowaniem i karaniem.

II. Zadania Gminy wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

Zgodnie z art. 176 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej *do zadań własnych gminy* należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przezwyciężającą trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do poradnictwa,
 - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
- 4) finansowanie;
 - podnoszenie kwalifikacji pracowników,
 - finansowanie kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust 2, (pomoc rodzinie wspierającej),
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Zgodnie z art. 177 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej **do zadań zleconych gminy** należy:

- 1) wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny oraz rządowego programu wsparcia rodzin z dziećmi;
- 2) realizacja zadań zleconych z zakresu administracji rządowej zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez wojewodę.

II. Praca z rodziną

1. Podstawowym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 jest zapobieganie sytuacji kryzysowej oraz wspieranie w prawidłowym działaniu i wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach.

Cele szczegółowe programu realizowane były w następujący sposób:

L.p.	Cel	Zrealizowane działania (termin realizacji)
1.	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny i dziecka.	<p>OPS w Kuleszach Kościelnych:</p> <p>W 2022 roku pracownicy socjalni przeprowadzili 166 wywiadów środowiskowych w rodzinach przeżywających trudności, z pomocy ośrodka zgodnie z ustawą o pomocy społecznej skorzystało 51 rodzin tj. 189 osoby.</p> <p>- pracownicy socjalni wytypowali do projektu społecznego „Szlachetna Paczka” 10 rodzin z gminy Kulesze Kościelne.</p> <p>Pracownicy socjalni i asystent rodziny systematycznie monitorowali rodziny zagrożone kryzysem, współpracowali z wieloma instytucjami w celu poprawy jakości życia w rodzinach.</p> <p>Pracownicy socjalni sporządzili 1 wniosek do Sądu Rejonowego w Wysokiem Mazowieckiem o wgląd w sytuację ro-</p>

dziny. Ponadto pracownicy Ośrodka pomagali w skompletowaniu dokumentów i złożeniu wniosku o uzyskanie orzeczenia o niepełnosprawności dla osób dorosłych lub zaliczenia do osób niepełnosprawnych dla dzieci (ZUS, KRUS, PCPR).

W 2022 roku świadczenie w postaci stypendium socjalnego otrzymało 73 uczniów na kwotę 32 264,70 złotych

Nadal dużym zainteresowaniem cieszy się ogólnopolski program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej - Karta Dużej Rodziny. W 2022 roku wydano w formie tradycyjnej i elektronicznej - 33 karty.

Ze wsparcia w postaci żywności z Banku Żywności skorzystało 51 osób w 13 rodzinach.

Gminny Zespół Interdyscyplinarny

W 2022 roku działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowane były poprzez wytyczone cele Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2018-2022 zgodnie z Uchwałą Nr XXIV/132/2017 Rady Gminy Kulesze Kościelne z dnia 22.12.2017

W 2022 roku odbyły się 5 posiedzeń Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego, na spotkaniach omawiane były możliwości rozpowszechniania informacji na temat przemocy, programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy.

Komenda Powiatowa Policji w Wysokiem Mazowieckiem

W 2022 roku dzielnicowi monitorowali funkcjonowanie rodzin w ramach procedury Niebieskiej Karty, wspólne wizyty w środowisku z pracownikami Ośrodka Pomocy Społecznej dotyczyły akcji „Nie bądźmy obojętni” oraz asysty. Funkcjonariusze Policji wszczęli procedurę w 6 rodzinach, kierowali wnioski na podjęcie leczenia odwykowego, prowadzili postępowania w kierunku zaprzestania stosowania przemocy w rodzinach.

Szkoła Podstawowa w Kuleszach Kościelnych:

- pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla dzieci i rodziców (pomocą taką w roku szkolnym 2022/2023 objętych jest 137 uczniów),

- warsztaty podczas spotkań z rodzicami na temat cyberprzemocy, uzależnienia od komputera

i Internetu oraz środków psychoaktywnych (rodzice uczniów klas IV-VI),

- imprezy szkolne o zasięgu lokalnym,

- szeroką ofertę zajęć pozalekcyjnych w postaci kół zainteresowań oraz zajęć dydaktyczno-wyrównawczych,

		<ul style="list-style-type: none"> - zapewniono dożywianie grupie 40 uczniów, - stypendia za wysokie wyniki w nauce i osiągnięcia sportowe, - wolontaryjna praca nauczycieli na koloniach organizowanych przez Caritas (pięcioro nauczycieli nieodpłatnie pełniło funkcję wychowawców kolonijnych) - zorganizowano nabór na kolonie letnie do Ptaków zorganizowanych przez Caritas Diecezji Łomżyńskiej. Uczestniczyło 68 uczniów szczególnie z rodzin potrzebujących wsparcia <p>Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kuleszach Kościelnych W 2022 r. GKRPA zajmowała się rozpatrywaniem wniosków o leczenie osób uzależnionych od alkoholu w rodzinach, w tym o wydanie opinii biegłych w zakresie uzależnienia i wskazanie zakładu leczenia odwykowego (w 2022 – 13 wniosków), Pracownicy OPS mając do dyspozycji środki finansowe z komisji zorganizowali paczki świąteczne dla 41 dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.</p>
2.	Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuleszach Kościelnych dążył do odbudowy i wzmacniania rodzin poprzez przywrócenie prawidłowego funkcjonowania oraz wsparcie asystenta rodziny.</p> <p>Asystent rodziny Asystent rodziny systematycznie pracował z 4 rodzinami (15 dzieci w rodzinach), dokonywał diagnozy w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci, a także sporządzał plany pracy z rodziną oraz oceny sytuacji dziecka w rodzinie. W 2022 roku na terenie gminy nie występowała sytuacja ustanowienia rodziny wspierającej. Pełnienie funkcji rodziny wspierającej powierzone jest osobom z bezpośredniego otoczenia dziecka.</p>

2. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny

Rodzinie, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej na wniosek pracownika socjalnego lub postanowienia Sądu przydziela asystenta rodziny.

Głównym celem realizowanym przez asystenta rodziny w 2022 roku w **4 rodzinach (15 dzieci w tych rodzinach)** to:

- 1) przedstawienie ofert pracy, ofert kursów i szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji członków rodzin,
- 2) współpraca z pedagogami i wychowawcami w zakresie monitorowania i realizowania obowiązku nauki,
- 3) współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę (Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Sądem Rodzinnym, kuratorem, dzielnicowymi, Służbą Zdrowia, pracownikami socjalnymi Ośrodka Pomocy Społecznej),
- 4) poprawa sytuacji materialnej i społecznej rodzin,
- 5) pomoc w uzyskaniu orzeczenia o niepełnosprawności i należnych z tego tytułu świadczeń,
- 6) wsparcie w codziennym funkcjonowaniu,
- 7) poprawa sytuacji mieszkaniowej rodzin,
- 8) pomoc w rozwiązywaniu problemów socjalnych, finansowych (zajęć komorniczych),
- 9) pomoc w uzyskaniu porad specjalistów: prawniczych, terapeutycznych, psychologicznych,

W 2022 roku Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej udzieliło jednorazowego dofinansowania z „Programu asystent rodziny” w wysokości **1500,00 złotych** brutto. Wydatki z budżetu Gminy na zatrudnienie Asystenta na ½ etatu w systemie zadaniowego czasu pracy wyniosły **32 209,00 złotych** brutto (wynagrodzenie zasadnicze, dodatek stażowy, dodatkowe wynagrodzenie roczne, składki płatnika). Asystent rodziny i pracownik socjalny uzupełniają się w podejmowanych działaniach i wymieniają nie tylko wiedzę na temat danej rodziny ale również swoim doświadczeniem, a wszystko po to aby osiągnąć pozytywne wyniki.

3. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny i finansowanie tych kosztów.

5 grudnia 2022 r. asystent otrzymał certyfikat z uczestnictwa w szkoleniu o tematyce „Reprezentacja prawna małoletnich dzieci i osób ubezwłasnowolnionych” oraz wzięła udział w prelekcji na temat „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”.

4. Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

Rodziny i dzieci wymagające wsparcia specjalistów były kierowane do innych placówek tj. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, Ośrodka Opieki Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla dzieci i młodzieży, Lokalnego Punktu Pomocy Pokrzywdzonym przestępstwem w Wysokiem Mazowieckiem.

5. Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających i finansowanie szkoleń dla rodzin wspierających oraz finansowanie kosztów związanych z udzielaniem pomocy przez te rodziny.

Zadanie nie było realizowane.

6. Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych.

Na terenie Gminy Kulesze Kościelne nie funkcjonują placówki wsparcia dziennego. Dzieci i młodzież z terenu gminy korzystają z różnych form wsparcia w Szkole Podstawowej w Kuleszach Kościelnych, w Centrum Kulturalno- Edukacyjnym oraz Bibliotece Publicznej Kuleszach Kościelnych. Klub sportowy „KS Kulesze Kościelne” prowadzi zajęcia kolarskie oraz piłkarskie dla dzieci i młodzieży zainteresowanych sportem.

7. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej.

Zadanie nie było realizowane.

8. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Nie prowadzono monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej (zgodnie z art. 176 pkt 7 ustawy).

W przypadku, gdy Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej otrzyma informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych pracownik socjalny przeprowadzi w tej rodzinie wywiad środowiskowy, w celu sprawdzenia sytuacji rodziny i dalszych działań.

9. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny.

Sprawozdania rzeczowo- finansowe z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej przekazano Wojewodzie Podlaskiemu za pośrednictwem CAS w wymaganym terminie za okres:.

- od 01.01.2022 r. do 30.06.2022 r w dniu 27.07.2022 r.

- od 01.07.2022 r. do 31.12.2022 r. przekazano 31.01.2023 r.

Z informacji otrzymanej od kierownika Gminnej Biblioteki Publicznej wynika że w 2022r. podjęto następujące działania na rzecz realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny:

- Współdział w organizacji „Koncertu kolęd” 23.01.2022r.
- Zajęcia plastyczne „Święta wielkanocne-tradycja” 15.04.2022r., 10 osób
- Organizacja konkursu plastycznego „Upominek dla mamy i taty” 19.04.2022r., 8 osób
- Wyróżnienie najaktywniejszych czytelników dziecięcych w latach 2021r. 26.06.2022r. 3 osoby
- Współdział w organizacji wspierającego więzi pikniku rodzinnego „Aktywność i sport moim nałogiem” 26.06.2022r
- Udział w akcji czytelniczej organizowanej przez Instytut Książki „Mała książka- Wielki człowiek” od 12.10.2022r
- Organizacja mikołajkowej zabawy dla dzieci „Dzień Świętego Mikołaja” 07.12.2022r. ok.20 osób

Podczas zajęć pozalekcyjnych kształtujemy właściwe postawy społeczne: umiejętność

współpracy, asertywność, umiejętność pomocy innym i przyjmowanie pomocy, odpowiedzialność za własne słowa i czyny. Kształtowany jest nawyk wzajemnego szacunku, akceptacji, tolerancji, panowanie nad emocjami.

Dbamy o bezpieczeństwo, wykluczenie pomocy rówieśniczej, pomoc w rozwiązywaniu problemów.

Klub Sportowy Kulesze Kościelne przez cały rok prowadził sekcję kolarską w ramach której dzieci i młodzież systematycznie(cztery razy w tygodniu) brały udział w treningach a także uczestniczyły w zawodach kolarskich osiągając duże sukcesy. Od listopada 2022 r do lutego 2023 r KS Kulesze przeprowadził IX Edycje Zimowej Ligi Piłki Halowej w której uczestniczyło 19 drużyn w tym 6 juniorskich w lidze do lat 15-tu.

Piknik rodzinny „Aktywność i sport moim nałogiem” który odbył się 26.06.2022 r. został zorganizowany wspólnie przez pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Biblioteki Publicznej/Centrum Kulturalno-Edukacyjnego oraz członków Klubu Sportowego Kulesze Kościelne. Wspólna praca dała bardzo dobry efekt. Dzieci i młodzież wraz ze swoimi rodzicami uczestniczyli w konkursach, zabawach i grach sportowych, edukacyjnych. Policja przeprowadziła zajęcia dot. bezpiecznego spędzania wakacji i rozsądnego korzystania z uroków lata. Ochotnicza Straż Pożarna pokazała jak udzielać pierwszej pomocy w nagłych wypadkach. Grupy Taneczne ćwiczące w Centrum Kulturalno-Edukacyjnym miały okazję zaprezentować swoje umiejętności przed licznie zgromadzoną publicznością. W pikniku wzięło udział ok. 220 osób w tym ok. 125 dzieci.

III. Potrzeby w zakresie wspierania rodziny

W budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuleszach Kościelnych na 2023 rok zostały zaplanowane środki finansowe w celu zabezpieczenia realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jako zadanie własne przy jednoczesnym uwzględnieniu dotacji w ramach Resortowego Programu Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Kolejne lata będą kontynuacją prowadzonych działań w zakresie tworzenia systemu opieki oraz pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji, która nie wykonuje swoich funkcji rodzicielskich w sposób prawidłowy oraz zapewnienia rodzinie z problemami potrzebnego wsparcia.

Kierownik
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kuleszach Kościelnych